

DOI: 10.62829/VNHN.387.117.124

BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRONG BẦU CỬ NĂM 2026: TỪ ĐẤU TRANH PHẢN BÁC TIN GIẢ ĐẾN KIẾN TẠO NIỀM TIN SỐ

✍️ **Ngô Ánh Hồng**
Học viện Chính trị khu vực I

● **TÓM TẮT:** Bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031 là sự kiện chính trị trọng đại, thể hiện quyền làm chủ của nhân dân, bản chất dân chủ của chế độ và vai trò lãnh đạo của Đảng. Trong bối cảnh chuyển đổi số, tin giả, tin xấu độc, deepfake và nội dung do AI tạo ra có thể bị lợi dụng để xuyên tạc bầu cử, làm sai lệch nhận thức xã hội, suy giảm niềm tin chính trị của cử tri. Vì vậy, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần được triển khai chủ động, dựa trên sự thật, dữ liệu thực chứng, truyền thông chính thống, năng lực kiểm chứng của công dân và sự phối hợp đồng bộ của cả hệ thống chính trị.

● **Từ khóa:** nền tảng tư tưởng Đảng; bầu cử năm 2026; tin giả bầu cử; deepfake chính trị; niềm tin số.

● **ABSTRACT:** The election of deputies to the 16th National Assembly and the People's Councils at all levels for the 2026-2031 term is a major political event that demonstrates the people's sovereignty, the democratic nature of the political system, and the leadership role of the Communist Party of Vietnam. In the context of digital transformation, fake news, malicious information, deepfakes, and AI-generated content may be exploited to distort the electoral process, mislead public perception, and undermine voters' political trust. Therefore, safeguarding the Party's ideological foundation should be implemented proactively through evidence-based approaches, empirical data, official communication, enhanced citizens' fact-checking capabilities, and coordinated efforts across the entire political system.

● **Keywords:** Party's ideological foundation; 2026 elections; election misinformation; political deepfakes; digital trust.

Ngày nhận bài: 17/7/2026 - Ngày bình duyệt: 07/8/2026 - Ngày duyệt đăng: 10/8/2026

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bầu cử là phương thức chính trị - pháp lý để nhân dân chuyển hóa quyền lực của mình thành quyền lực đại diện trong bộ máy nhà nước. Trong Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, lá phiếu của cử tri vừa

là quyền hiến định, vừa thể hiện trách nhiệm công dân, niềm tin xã hội và kỳ vọng phát triển đối với các thiết chế đại diện. Vì vậy, cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 cần được nhìn nhận không chỉ như một hoạt động định kỳ, mà còn là sự

kiện có ý nghĩa sâu sắc trong củng cố dân chủ xã hội chủ nghĩa, tăng cường tính chính danh của bộ máy nhà nước và phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc.

Theo Nghị quyết số 199/2025/QH15, Quốc hội quyết định tổ chức bầu cử vào Chủ nhật, ngày 15/3/2026 [5]. Thời điểm này gắn với giai đoạn phát triển mới của đất nước, yêu cầu tiếp tục hoàn thiện hệ thống chính trị, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, đổi mới quản trị quốc gia, phát triển kinh tế số, xã hội số và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Do đó, tổ chức cuộc bầu cử dân chủ, bình đẳng, đúng pháp luật, an toàn, tiết kiệm và thực chất không chỉ là yêu cầu tổ chức, mà còn là nhiệm vụ chính trị có ý nghĩa chiến lược [1].

Ngày nay, trong môi trường truyền thông số, thành công của bầu cử không chỉ phụ thuộc vào công tác pháp lý, nhân sự, tổ chức và kỹ thuật, mà còn gắn với khả năng giữ vững trận địa tư tưởng, bảo vệ sự thật và củng cố niềm tin chính trị của cử tri trên không gian mạng. Khi nguồn tin chính thống chậm, thiếu rõ ràng hoặc chưa đủ sức thuyết phục, các khoảng trống truyền thông dễ bị lấp bằng tin giả, nội dung cắt ghép, deepfake, suy diễn sai lệch và luận điệu xuyên tạc có chủ đích.

Đáng chú ý, các thủ đoạn chống phá bầu cử ngày càng có tổ chức, tinh vi về công nghệ và mạnh về khả năng lan truyền. Chúng không chỉ tung tin sai sự thật, mà còn bóp méo quy trình bầu cử, công kích ứng cử viên, gieo nghi ngờ về kết quả bỏ phiếu, xuyên tạc vai trò lãnh đạo của Đảng, làm suy giảm niềm tin của cử tri vào các cơ quan dân cử. Khi được thiết kế dưới hình thức giật gân, cảm xúc hóa và phát tán nhanh trên mạng xã hội, thông tin sai lệch có thể gây nhiều loạn nhận thức, khiến một bộ phận công chúng khó phân biệt giữa sự thật, suy diễn và giả mạo.

Từ thực tế đó, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bầu cử năm 2026 phải gắn với bảo vệ sự thật, bảo vệ quyền làm chủ của nhân dân, tính chính danh của các thiết chế dân cử và môi trường thông tin lành mạnh.

Nhiệm vụ này không chỉ dừng ở phản bác các luận điệu sai trái sau khi xuất hiện, mà còn đòi hỏi dự báo, nhận diện sớm, cung cấp thông tin chính thống kịp thời, nâng cao năng lực kiểm chứng của xã hội và củng cố niềm tin chính trị bằng căn cứ pháp lý, dữ liệu thực chứng, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị.

Trên cơ sở đó, bài viết làm rõ ba nội dung: cơ sở chính trị – pháp lý và ý nghĩa dân chủ của cuộc bầu cử năm 2026; các thủ đoạn chủ yếu nhằm xuyên tạc bầu cử trên không gian số; yêu cầu và giải pháp đổi mới phương thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo hướng chủ động, dựa trên sự thật, dữ liệu, thông tin chính thống và năng lực tự bảo vệ của xã hội trước tin giả, tin xấu độc, deepfake và các hình thức làm sai lệch nhận thức công chúng.

2. CƠ SỞ CHÍNH TRỊ – PHÁP LÝ VÀ Ý NGHĨA DÂN CHỦ CỦA BẦU CỬ NĂM 2026

Trước hết, bầu cử là kênh thực hiện trực tiếp quyền làm chủ của nhân dân. Hiến pháp năm 2013 khẳng định Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; tất cả quyền lực nhà nước thuộc về Nhân dân [3]. Quyền lực ấy được thực hiện bằng dân chủ trực tiếp và dân chủ đại diện, trong đó Quốc hội và Hội đồng nhân dân là các thiết chế đại diện được hình thành thông qua bầu cử. Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân xác lập nguyên tắc phổ thông, bình đẳng, trực tiếp và bỏ phiếu kín [4]. Đây là cơ sở pháp lý khẳng định tính dân chủ, công khai, minh bạch và hợp pháp của tiến trình bầu cử.

Hai là, cuộc bầu cử năm 2026 có ý nghĩa đặc biệt nhằm củng cố tính chính danh của các thiết chế quyền lực nhà nước. Theo Nghị quyết số 199/2025/QH15, nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021–2026 được rút ngắn; ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031 được xác định là ngày

15/3/2026 [5]. Việc Quốc hội xác lập thời điểm bầu cử bằng nghị quyết cho thấy sự chuẩn bị từ sớm, sự thống nhất chính trị – pháp lý và tính liên tục trong tổ chức quyền lực nhà nước.

Ba là, cuộc bầu cử được đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất của Đảng và sự tổ chức đồng bộ của Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng toàn bộ hệ thống chính trị. Chỉ thị số 46-CT/TW của Bộ Chính trị yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng chuẩn bị đầy đủ điều kiện để tổ chức thắng lợi cuộc bầu cử, bảo đảm dân chủ, bình đẳng, đúng pháp luật, an toàn, tiết kiệm và thực sự là ngày hội của toàn dân [1]. Kết luận số 03-KL/TW tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu thực hiện nghiêm Chỉ thị số 46-CT/TW, bảo đảm sự lãnh đạo chặt chẽ, thống nhất trong toàn hệ thống [2]. Về phía Chính phủ, Chỉ thị số 28/CT-TTg và Nghị quyết số 408/NQ-CP cụ thể hóa nhiệm vụ, tiến độ, trách nhiệm của các bộ, ngành, địa phương trong triển khai công tác bầu cử [7], [8].

Bốn là, tiến trình bầu cử năm 2026 được triển khai trên nền tảng pháp lý và nghiệp vụ đầy đủ, chặt chẽ, từ hiệp thương, giới thiệu người ứng cử, lập danh sách cử tri đến tổ chức bỏ phiếu, kiểm phiếu, giải quyết khiếu nại, tố cáo và công bố kết quả. Nghị quyết số 151/NQ-HĐBCQG ngày 14/2/2026 công bố danh sách chính thức 864 người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI tại 182 đơn vị bầu cử trong cả nước để bầu 500 đại biểu Quốc hội khóa XVI [9]. Con số này cho thấy tính cạnh tranh trong khuôn khổ pháp luật và sự chuẩn bị cụ thể, có thẩm quyền của Hội đồng bầu cử quốc gia.

Năm là, kết quả tham gia bầu cử là căn cứ thực chứng quan trọng khẳng định niềm tin và trách nhiệm chính trị của nhân dân. Theo thông tin từ Quốc hội, tỷ lệ cử tri tham gia bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031 đạt khoảng 99,69%; không có đơn vị bầu cử nào phải tổ chức bầu lại [6]. Từ góc độ chính trị, đây không chỉ là chỉ số tổ chức, mà còn là biểu hiện của sự đồng thuận xã hội, trách nhiệm công dân và

niềm tin của nhân dân vào tiến trình chính trị của đất nước.

Như vậy, cơ sở chính trị – pháp lý và kết quả thực tiễn cho thấy bầu cử năm 2026 ở Việt Nam được tổ chức trên nền tảng hiến định, luật định, dưới sự lãnh đạo thống nhất, với sự tham gia của cả hệ thống chính trị và sự hưởng ứng rộng rãi của cử tri. Vì thế, bầu cử luôn là mục tiêu mà các thế lực thù địch, phân tử cơ hội chính trị tìm cách xuyên tạc. Công kích bầu cử, xét đến cùng, là công kích quyền làm chủ của nhân dân, tính chính danh của Nhà nước và vai trò lãnh đạo của Đảng ta.

3. NHẬN DIỆN CÁC THỦ ĐOẠN XUYỀN TẠC BẦU CỬ NĂM 2026 TRÊN KHÔNG GIAN SỐ

Từ cơ sở chính trị – pháp lý và ý nghĩa dân chủ của cuộc bầu cử năm 2026, yêu cầu đặt ra không chỉ là tổ chức thành công cuộc bầu cử, mà còn phải nhận diện đúng và sớm các thủ đoạn xuyên tạc trên không gian số. Đây là sự kiện chính trị quan trọng, diễn ra trong bối cảnh đất nước bước vào giai đoạn phát triển mới, đòi hỏi củng cố niềm tin chính trị, phát huy quyền làm chủ của nhân dân và giữ vững ổn định của hệ thống chính trị.

Trong môi trường truyền thông số, hoạt động chống phá bầu cử thường nhắm vào niềm tin chính trị của cử tri, tính chính danh của các thiết chế dân cử và vai trò lãnh đạo của Đảng. Quy mô không gian số tại Việt Nam làm vấn đề này thêm cấp thiết. Theo báo cáo Digital 2026: Vietnam, đến cuối năm 2025, Việt Nam có khoảng 85,6 triệu người sử dụng Internet, chiếm 84,2% dân số; đồng thời có khoảng 79 triệu định danh người dùng mạng xã hội, tương đương 77,6% dân số [11]. Do đó, không gian mạng trở thành môi trường truyền thông đại chúng rộng lớn, nơi thông tin chính thống, tin giả, nội dung xuyên tạc và sản phẩm truyền thông bị thao túng có thể lan truyền rất nhanh.

Trước hết, các luận điệu xuyên tạc thường nhắm vào những nền tảng cốt lõi

của tiến trình bầu cử. Chúng tìm cách phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng đối với công tác bầu cử; làm méo mó quy trình hiệp thương, giới thiệu người ứng cử; gieo nghi ngờ về tính công khai, minh bạch, dân chủ; kích động tâm lý thờ ơ, hoài nghi hoặc xem nhẹ giá trị của lá phiếu. Trong khi đó, thực tiễn chuẩn bị bầu cử năm 2026 cho thấy quy trình được triển khai trong khuôn khổ pháp lý và nghiệp vụ chặt chẽ: Hội đồng bầu cử quốc gia đã ban hành thêm 14 nghị quyết, văn bản hướng dẫn và 34 văn bản giải đáp nghiệp vụ cho địa phương; danh sách chính thức có 864 người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI tại 182 đơn vị bầu cử trong cả nước [9]. Những căn cứ này cho thấy việc phủ nhận tính dân chủ, công khai, minh bạch của bầu cử là sự cố tình bỏ qua nền tảng pháp lý và thực tiễn tổ chức bầu cử ở Việt Nam.

Một biểu hiện tinh vi khác là biến những vụ việc riêng lẻ thành căn cứ quy chụp sai lệch về toàn bộ tiến trình bầu cử. Từ sai sót kỹ thuật, phản ánh rời rạc, thông tin chưa kiểm chứng hoặc vụ việc cá biệt, các đối tượng xấu có thể cắt rời bối cảnh, thổi phồng tính chất, gán ghép động cơ chính trị và dẫn người tiếp nhận đến kết luận cực đoan. Đây là thủ pháp đánh tráo logic: lấy cái riêng thay cho cái chung, lấy hiện tượng thay cho bản chất, lấy suy diễn thay cho chứng cứ. Thực tế trước bầu cử năm 2026 đã xuất hiện một số vụ việc cụ thể: tại Hải Phòng, cơ quan chức năng xử phạt 2 trường hợp đăng bình luận xuyên tạc, xúc phạm ứng cử viên đại biểu Quốc hội khóa XVI; tại Ninh Bình, Công an tỉnh phát hiện tài khoản Facebook đăng tải thông tin sai sự thật, xúc phạm uy tín tổ chức, cá nhân; tại Lâm Đồng, cơ quan chức năng xử lý 2 trường hợp đăng tải thông tin sai sự thật liên quan đến bầu cử, trong đó có nội dung xúc phạm ứng cử viên và thông tin chưa được kiểm chứng về công tác nhân sự. Những vụ việc này cho thấy thủ đoạn xuyên tạc bầu cử đã biểu hiện thành hành vi cụ thể trên mạng xã hội, cần được nhận diện và xử lý kịp thời.

Đáng chú ý, thủ đoạn xuyên tạc hiện

nay được khuếch đại bởi mạng xã hội và nền tảng xuyên biên giới. Nếu trước đây thông tin sai lệch chủ yếu lan truyền qua tin đồn, bài viết ẩn danh hoặc hình ảnh cắt ghép, thì nay có thể phát tán nhanh qua mạng xã hội, nhóm kín, tài khoản giả, nền tảng video và ứng dụng nhắn tin. Số liệu quản lý nội dung trên không gian mạng cho thấy, năm 2024, Facebook, Google và TikTok đã chặn, gỡ 15.995 nội dung vi phạm pháp luật tại Việt Nam; trong đó Facebook chặn, gỡ 8.981 nội dung, Google chặn, gỡ 6.043 nội dung trên YouTube, TikTok chặn, gỡ 971 nội dung vi phạm. Cộng tiếp nhận tin giả, thông tin xấu độc quốc gia tiếp nhận 1.378 phản ánh, trong đó có 591 phản ánh về tin xấu độc, 434 tin báo về lừa đảo tài chính qua mạng và 68 tin báo giả mạo cá nhân, tổ chức phát tán tin giả [10]. Các số liệu này không phải số liệu riêng về bầu cử, nhưng là chỉ dấu về quy mô thực tế của tin giả, tin xấu độc và hành vi giả mạo trên không gian mạng. Trong điều kiện đó, một thông tin sai lệch về bầu cử, nếu xuất hiện đúng thời điểm nhạy cảm, có thể tiếp cận lượng lớn công chúng trước khi được kiểm chứng đầy đủ.

Bên cạnh đó, thông tin sai lệch thường được thiết kế để kích thích cảm xúc. Tin giả không nhất thiết thuyết phục công chúng bằng lý lẽ, mà thu hút sự chú ý bằng tiêu đề giật gân, hình ảnh gây sốc, lời dẫn mập mờ hoặc câu hỏi gợi nghi ngờ. Khi tốc độ phát tán nhanh hơn năng lực kiểm chứng của công chúng, khoảng hở thông tin dễ bị lấp bằng suy diễn và hoài nghi. Điều này đặc biệt nguy hiểm vào thời điểm sát ngày bầu cử, khi thông tin về ứng cử viên, danh sách bầu cử, quy trình bỏ phiếu, kiểm phiếu có thể tác động trực tiếp đến nhận thức của cử tri.

Nguy hiểm hơn, AI tạo sinh và deepfake đang làm thay đổi phương thức chống phá bầu cử. Tin giả không còn chỉ xuất hiện dưới dạng văn bản, ảnh ghép hay bình luận suy diễn, mà có thể được dựng thành video, giọng nói, cuộc gọi, hình ảnh, văn bản giả hoặc “bằng chứng” giả với mức độ chân thực ngày càng cao. Trong Báo cáo rủi ro

toàn cầu 2025, Diễn đàn Kinh tế Thế giới tiếp tục xếp thông tin sai lệch và thông tin giả mạo vào nhóm rủi ro ngắn hạn hàng đầu, do khả năng làm xói mòn lòng tin, khoét sâu chia rẽ và gây tổn hại đến quản trị xã hội [13]. Trong bối cảnh bầu cử, một phát ngôn giả, video giả, văn bản mạo danh cơ quan bầu cử hoặc hình ảnh cắt ghép về quá trình kiểm phiếu cũng có thể gây nhiều nhận thức xã hội.

Thực tế quốc tế cho thấy nguy cơ này không phải là giả định xa vời. Tại Slovakia, hai ngày trước cuộc bầu cử năm 2023, một đoạn ghi âm được phát tán trên mạng xã hội, giả mạo tiếng nói của nhân vật chính trị và nhà báo để bàn về việc “dàn xếp” bầu cử. UNESCO ghi nhận đây là trường hợp deepfake âm thanh được tạo bằng AI nhằm lan truyền thông tin sai lệch trong bối cảnh bầu cử [14]. Tại Hoa Kỳ, Ủy ban Truyền thông Liên bang đã đề xuất mức phạt 6 triệu USD đối với chiến dịch robocall sử dụng giọng nói AI giả mạo Tổng thống Joe Biden để phát tán thông tin sai lệch trước bầu cử sơ bộ New Hampshire năm 2024 [12]. Những ví dụ này cho thấy deepfake có thể trở thành công cụ nguy hiểm để làm sai lệch nhận thức chính trị, nhất là trong thời điểm sát ngày bỏ phiếu.

Ngoài ra, cần nhận diện sớm thủ đoạn giả danh nguồn tin chính thống. Các đối tượng xấu có thể tạo trang, kênh, tài khoản có tên gọi hoặc giao diện gần giống cơ quan nhà nước, cơ quan bầu cử, báo chí chính thống hoặc người có uy tín để phát tán lịch bầu cử sai, danh sách ứng cử viên sai, kết quả bỏ phiếu giả, thông báo giả, lời kêu gọi tẩy chay hoặc “tài liệu mật” không có nguồn gốc. Đây là nguy cơ hiện hữu trong các thời điểm chính trị nhạy cảm.

Tóm lại, tin giả, deepfake và luận điệu xuyên tạc về bầu cử không chỉ gây rối loạn thông tin. Mục tiêu sâu xa là tác động vào niềm tin chính trị của cử tri, làm mờ tính chính danh của cơ quan dân cử, kích thích tâm lý hoài nghi đối với hệ thống chính trị và công kích vai trò lãnh đạo của Đảng. Vì vậy, nhận diện thủ đoạn xuyên tạc bầu cử

phải gắn với nhận diện mục tiêu chính trị của chúng.

4. ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRONG BẦU CỬ NĂM 2026 TRÊN KHÔNG GIAN SỐ

Trong không gian số, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không thể chỉ dựa vào cách xử lý sau khi sự việc đã lan rộng. Nếu nguồn tin chính thống chậm hơn tin giả, dư luận dễ bị dẫn dắt bởi suy diễn. Nếu phản bác xuất hiện khi thông tin sai lệch đã lan xa, chi phí khôi phục niềm tin sẽ lớn hơn nhiều so với dự báo, cảnh báo và truyền thông chủ động. Vì vậy, đổi mới phương thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bầu cử năm 2026 trước hết là chuyển từ phản ứng bị động sang kiến tạo niềm tin từ sớm.

Một là, chủ động thiết lập ưu thế của thông tin chính thống trong toàn bộ chu trình truyền thông bầu cử. Truyền thông cần làm rõ ý nghĩa chính trị của cuộc bầu cử; quyền và nghĩa vụ của cử tri; nguyên tắc bầu cử; quy trình hiệp thương; tiêu chuẩn người ứng cử; cách thức bỏ phiếu, kiểm phiếu, công bố kết quả; cơ chế giải quyết khiếu nại, tố cáo. Thông tin càng cụ thể, dễ hiểu và đúng thời điểm, dư địa cho suy diễn càng hẹp; ngược lại, thông tin khô cứng, chậm hoặc khó tiếp cận sẽ tạo điều kiện cho diễn giải cảm tính, cực đoan hoặc xuyên tạc.

Hai là, đặt nhiệm vụ phản bác thông tin sai trái trong quan hệ hữu cơ với nhiệm vụ củng cố niềm tin chính trị. Phản bác nhằm làm rõ cái sai, vạch trần thủ đoạn xuyên tạc, hạn chế tác động của tin giả, deepfake và tài khoản giả mạo. Tuy nhiên, nền tảng bền vững hơn là xây dựng hiểu biết đúng của cử tri về bầu cử, nâng cao thói quen kiểm chứng nguồn tin, phát triển văn hóa tranh luận có căn cứ và phát huy vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên trên không gian mạng. Tác phẩm dự thi cần bảo đảm tính khoa học, tính đảng, tính chiến đấu và tính định hướng.

Ba là, tăng sức thuyết phục của phản bác bằng chứng cứ pháp lý, dữ liệu chính

thông và lập luận kiểm chứng được. Trong đấu tranh tư tưởng hiện nay, lập luận chỉ có trọng lượng khi dựa trên văn bản chính thức, số liệu xác thực, quy trình công khai và nguồn dẫn rõ ràng. Trước các luận điệu phủ nhận giá trị lá phiếu hoặc xuyên tạc tính dân chủ của bầu cử, cần đối chiếu với nền tảng hiến định về quyền lực nhân dân, nguyên tắc phổ thông, bình đẳng, trực tiếp và bỏ phiếu kín, hệ thống văn bản lãnh đạo, chỉ đạo cuộc bầu cử, danh sách ứng cử do Hội đồng bầu cử quốc gia công bố [9] và tỷ lệ cử tri đi bầu rất cao [6]. Khi dữ liệu đúng được đặt trong cấu trúc lập luận chặt chẽ, thông tin xuyên tạc sẽ giảm sức lan truyền.

Bốn là, nâng cao năng lực nhận diện tin giả, deepfake và thao túng nhận thức cho cán bộ, đảng viên và cử tri. Trong kỷ nguyên số, bản lĩnh chính trị phải đi cùng năng lực truyền thông số. Mỗi cán bộ, đảng viên không chỉ cần kiên định lập trường, mà còn phải biết kiểm tra nguồn tin, phân biệt trang chính thức với trang giả mạo, nhận diện dấu hiệu hình ảnh/âm thanh bị can thiệp, không chia sẻ nội dung chưa kiểm chứng và biết dẫn lại nguồn chính thống. Khi cán bộ, đảng viên trở thành điểm tựa thông tin trong cộng đồng số, khả năng tự bảo vệ của xã hội trước tin giả sẽ được nâng lên.

Năm là, tổ chức cơ chế phản ứng nhanh nhưng bảo đảm chính xác. Đấu tranh với tin giả đòi hỏi tốc độ đi liền với độ tin cậy. Quy trình phù hợp gồm: phát hiện sớm – xác minh nguồn – phân loại mức độ ảnh hưởng – công bố thông tin đúng – yêu cầu nền tảng xử lý nội dung vi phạm – truyền thông lại bằng ngôn ngữ dễ hiểu – lưu hồ sơ phục vụ xử lý pháp lý khi cần. Kinh nghiệm quốc tế cho thấy bảo vệ tính toàn vẹn thông tin cần kết hợp minh bạch nguồn tin, củng cố khả năng tự vệ của xã hội và nâng cao năng lực quản trị của các thiết chế công.

Sáu là, coi củng cố niềm tin sau bầu cử là một bộ phận của bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bảo vệ bầu cử không kết thúc vào ngày bỏ phiếu. Sau bầu cử, niềm tin của cử tri tiếp tục được củng cố thông qua công khai kết quả, giải quyết khiếu nại, tố cáo đúng quy định, xác nhận tư cách đại biểu,

tổ chức kỳ họp đầu tiên và nhất là hiệu quả hoạt động của cơ quan dân cử trong nhiệm kỳ mới. Nếu trước bầu cử trọng tâm là tạo đồng thuận và khuyến khích cử tri thực hiện quyền công dân, thì sau bầu cử trọng tâm là chuyên niềm tin lá phiếu thành niềm tin vào hành động đại diện, giám sát và quyết định chính sách.

Như vậy, đổi mới phương thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bầu cử năm 2026 đòi hỏi cách tiếp cận tổng hợp: vững về chính trị, chắc về pháp lý, nhanh về truyền thông, phù hợp về công nghệ, minh bạch về dữ liệu, có căn cứ trong phản bác và bền vững trong xây dựng niềm tin. Trọng tâm không chỉ là xử lý tin giả, mà là làm cho sự thật có tốc độ, sức thuyết phục và khả năng lan tỏa mạnh hơn thông tin sai lệch.

5. MỘT SỐ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM NHẪM BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRONG BẦU CỬ NĂM 2026 TRÊN KHÔNG GIAN SỐ

Từ những phân tích trên, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bầu cử năm 2026 cần được tổ chức như một quá trình chính trị – truyền thông – pháp lý – công nghệ đồng bộ.

Thứ nhất, nâng cao nhận thức chính trị và trách nhiệm của toàn hệ thống chính trị. Cần quán triệt rằng tin giả, tin xấu độc và luận điệu xuyên tạc về bầu cử không phải hiện tượng truyền thông đơn thuần, mà là biểu hiện của đấu tranh tư tưởng trong điều kiện mới. Mỗi cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể, cơ quan báo chí và đội ngũ cán bộ, đảng viên phải coi bảo vệ sự thật về bầu cử là trách nhiệm chính trị trực tiếp.

Thứ hai, xây dựng hệ thống cung cấp thông tin chính thống thống nhất, kịp thời và dễ tiếp cận. Cần chuẩn hóa bộ câu hỏi – đáp về bầu cử; công bố sớm các mốc thời gian, quy trình, văn bản pháp lý, danh sách ứng cử, hướng dẫn cử tri, phương thức khiếu nại, tố cáo; đồng thời trình bày bằng bài viết, infographic, video ngắn, podcast, bộ nhận diện hình ảnh và tài liệu chia sẻ trên mạng xã hội. Trong không gian số, thông tin chính

thông cần bảo đảm đúng nguồn, đúng thời điểm, đúng định dạng, đúng đối tượng.

Thứ ba, thiết lập cơ chế phản ứng nhanh liên thông đối với thông tin sai lệch về bầu cử. Cơ chế này cần kết nối cơ quan bầu cử, cơ quan tuyên giáo – dân vận, cơ quan thông tin và truyền thông, lực lượng chức năng, báo chí chính thống và truyền thông cơ sở. Khi xuất hiện tin giả hoặc deepfake liên quan đến bầu cử, cần xác minh và công bố phản bác trong thời gian ngắn nhất có thể. Đối với nội dung vi phạm trên nền tảng xuyên biên giới, cần phối hợp yêu cầu gỡ bỏ, giảm lan truyền, lưu vết chứng cứ và xử lý theo pháp luật. Số liệu năm 2024 về việc chặn, gỡ 15.995 nội dung vi phạm pháp luật tại Việt Nam cho thấy việc phối hợp với nền tảng là cần thiết và có cơ sở thực tiễn [10].

Thứ tư, phát huy vai trò dẫn dắt của báo chí chính thống và truyền thông cơ sở. Báo chí cách mạng phải giữ vai trò chủ lực trong cung cấp thông tin, giải thích chính sách, nhận diện luận điệu sai trái, khẳng định giá trị dân chủ của bầu cử và lan tỏa câu chuyện tích cực về trách nhiệm công dân. Truyền thông cơ sở cần bám sát địa bàn, nhóm cử tri đặc thù, người cao tuổi, công nhân, sinh viên, đồng bào dân tộc thiểu số, người ở vùng sâu, vùng xa để bảo đảm cử tri tiếp cận thông tin chính xác. Trong môi trường số, báo chí chính thống cần là nguồn tham chiếu nhanh, đáng tin và có khả năng định hướng dư luận bằng lập luận, dữ liệu.

Thứ năm, nâng cao năng lực truyền thông số, kỹ năng kiểm chứng thông tin và trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Cần tập huấn ngắn gọn, thực chất về nhận diện tin giả, deepfake, kiểm tra nguồn, đọc ảnh/video nghi vấn, xử lý tin đồn tại cơ sở, quy tắc phát ngôn và chia sẻ thông tin trên mạng xã hội. Mỗi cán bộ, đảng viên phải là người chịu trách nhiệm với thông tin mình tiếp nhận và lan tỏa.

Thứ sáu, xây dựng khả năng tự bảo vệ của xã hội trước tin giả, tin xấu độc và deepfake về bầu cử. Khả năng đó không thể hình thành chỉ bằng mệnh lệnh hành chính, mà cần được bồi đắp bằng giáo dục pháp

luật, giáo dục truyền thông số, văn hóa đối thoại và niềm tin vào nguồn tin chính thống. Cử tri cần được khuyến nghị: không vội tin, không vội chia sẻ, kiểm tra nguồn, đối chiếu với cơ quan có thẩm quyền, cảnh giác với nội dung quá giật gân, không cung cấp dữ liệu cá nhân cho tài khoản lạ và báo cáo nội dung nghi giả mạo. Khi mỗi công dân biết thẩm định thông tin, tin giả sẽ khó tạo hiệu ứng lan truyền dây chuyền.

Thứ bảy, hoàn thiện công cụ pháp lý, kỹ thuật và phối hợp nền tảng số để xử lý hành vi vi phạm. Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian số phải gắn với thượng tôn pháp luật, bảo vệ quyền tiếp cận thông tin đúng đắn của công dân và giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Với hành vi giả mạo cơ quan bầu cử, phát tán tài liệu giả, tạo deepfake xúc phạm danh dự cá nhân, xuyên tạc kết quả bầu cử hoặc kích động chống phá, cần phân loại rõ giữa sai sót vô ý, nhầm lẫn thông tin, vi phạm hành chính và hành vi có dấu hiệu tội phạm để xử lý phù hợp, nghiêm minh, đúng pháp luật.

Thứ tám, củng cố niềm tin sau bầu cử bằng công khai, minh bạch và hiệu quả hoạt động của cơ quan dân cử. Kết quả bầu cử, quy trình xác nhận tư cách đại biểu, giải quyết khiếu nại, tố cáo, tổ chức kỳ họp đầu tiên và phân công trách nhiệm cần được truyền thông đầy đủ, rõ ràng. Về lâu dài, cách phản bác thuyết phục nhất đối với luận điệu xuyên tạc về bầu cử là chất lượng hoạt động của Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp: đại biểu gần dân, hiểu dân, lắng nghe dân, giám sát hiệu quả, quyết định đúng những vấn đề thiết thực của đất nước và địa phương. Khi lá phiếu tạo ra hành động đại diện có trách nhiệm, niềm tin chính trị sẽ được củng cố bằng thực tiễn.

Có thể nói, các giải pháp trên chỉ hiệu quả khi được triển khai đồng bộ, thường xuyên và thực chất. Thông tin chính thống cần chủ động; phản bác phải có căn cứ; công nghệ phải hỗ trợ phát hiện sớm; pháp luật phải nghiêm minh; cán bộ, đảng viên phải nêu gương; báo chí phải dẫn dắt; cử tri phải có năng lực kiểm chứng trong môi trường số. Đó là con đường chuyển từ chống tin

giả sang kiến tạo niềm tin số trong bầu cử năm 2026.

6. KẾT LUẬN

Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031 là sự kiện có ý nghĩa đặc biệt, thể hiện quyền làm chủ của nhân dân, củng cố tính chính danh của thiết chế đại diện và khẳng định bản chất dân chủ của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Khi không gian số trở thành môi trường trực tiếp của đấu tranh tư tưởng, tin giả, tin xấu độc, deepfake và luận điệu xuyên tạc về bầu cử không chỉ làm nhiễu loạn thông tin, mà còn tác động vào niềm tin chính trị của cử tri, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng và làm suy yếu sự đồng thuận xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Chính trị (2025), Chỉ thị số 46-CT/TW ngày 16/5/2025 về lãnh đạo cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031. Nguồn <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn>.
- [2] Bộ Chính trị, Ban Bí thư (2026), Kết luận số 03-KL/TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 46-CT/TW về lãnh đạo cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031. Nguồn <https://xaydungchinhsach.chinhphu.vn>.
- [3] Quốc hội (2013), Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Cổng Thông tin điện tử Chính phủ. Nguồn <https://vanban.chinhphu.vn>.
- [4] Quốc hội (2015), Luật số 85/2015/QH13: Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân; Văn bản hợp nhất số 85/VBHN-VPQH năm 2025. Nguồn <https://vanban.chinhphu.vn>.
- [5] Quốc hội (2025), Nghị quyết số 199/2025/QH15 về việc rút ngắn nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021–2026; ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031. Nguồn <https://vanban.chinhphu.vn>.
- [6] Cổng Thông tin điện tử Quốc hội (2026), “Quy trình xử lý phiếu bầu sau khi kết thúc bầu cử”; thông tin tỷ lệ cử tri đi bầu đạt khoảng 99,69% và không phải bầu lại ở bất kỳ đơn vị bầu cử nào. Nguồn <https://quochoi.vn>.
- [7] Thủ tướng Chính phủ (2025), Chỉ thị số 28/CT-TTg ngày 18/9/2025 về tổ chức cuộc bầu cử đại

Vì vậy, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bầu cử năm 2026 cần được triển khai chủ động, dựa trên sự thật, pháp luật, dữ liệu và hiệu quả truyền thông chính thống. Trọng tâm không chỉ là phát hiện, phản bác thông tin sai trái, mà còn là kiến tạo niềm tin số: đưa thông tin đúng đến công chúng nhanh hơn, rõ hơn, thuyết phục hơn; làm cho cán bộ, đảng viên trở thành điểm tựa thông tin đáng tin cậy; giúp cử tri có năng lực kiểm chứng và trách nhiệm khi chia sẻ thông tin. Như vậy, bảo vệ bầu cử, xét đến cùng, là bảo vệ quyền làm chủ của nhân dân, sự thật chính trị, niềm tin xã hội và môi trường tư tưởng lành mạnh để đất nước phát triển ổn định, bền vững trong giai đoạn mới./.

biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031. Nguồn <https://chinhphu.vn>.

[8] Chính phủ (2025), Nghị quyết số 408/NQ-CP ngày 13/12/2025 ban hành Kế hoạch thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026–2031. Nguồn <https://chinhphu.vn>.

[9] Hội đồng bầu cử quốc gia (2026), Nghị quyết số 151/NQ-HĐBCQG công bố danh sách chính thức 864 người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI tại 182 đơn vị bầu cử. Nguồn <https://baochinhphu.vn>.

[10] Báo Nhân Dân điện tử (2025), “Xử lý nghiêm vi phạm trên nền tảng xuyên biên giới”; số liệu chặn, gỡ nội dung vi phạm và phản ánh tin giả năm 2024. Nguồn <https://nhandan.vn>

[11] DataReportal (2026), Digital 2026: Vietnam - số liệu người dùng internet, mạng xã hội, kết nối di động tại Việt Nam. Nguồn <https://datareportal.com>.

[12] Federal Communications Commission – FCC (2024), FCC proposes \$6 million fine for illegal robocalls that used Biden deepfake generative AI voice message. <https://docs.fcc.gov/public/attachments/DOC-402762A1.pdf>

[13] World Economic Forum (2025), Global Risks Report 2025: Conflict, Environment and Disinformation Top Threats. Nguồn <https://www.weforum.org>.

[14] UNESCO (2023), Case study: Can we believe what we hear? Using Media and Information Literacy to help counter the challenge of AI deepfake audio. Nguồn <https://www.unesco.org>.